

Due diligence och den medicintekniska branschen

Lisa Sennström, Upphandlingsmyndigheten
Pauline Göthberg, Regionernas kansli för hållbar upphandling

31 mars 2022

Upphandlingsmyndighetens roll

Utvecklar, förvaltar och stödjer offentliga upphandlingar.

Verkar för en rättssäker, effektiv och hållbar upphandling.

Bidrar till den offentliga upphandlingens strategiska betydelse tas till vara och att den bidrar till att främja innovativa lösningar.

Vi är statistikmyndighet med ansvar för att utveckla, förvalta och sprida statistik om offentlig upphandling.

Nationella upphandlingsstrategins 7 inriktningsmål

Agenda 2030

Upphandlingsmyndigheten ska öka kännedomen om hur offentlig upphandling kan bidra till genomförandet av Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.

GLOBALA MÅLEN FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Arbetsrättsliga villkor

- ▶ Arbetsrättsliga villkor ska ställas vid upphandlingar över tröskelvärdet (enligt LOU, LUF och LUK) *om det är behövligt*.
- ▶ Villkoren ska fastställas enligt ILO:s kärnkonventioner om arbetet utförs i andra länder.
- ▶ Villkoren ska omfatta underleverantörer som "direkt medverkar" till att fullgöra kontraktet.

Förslag: ny skyldighet att beakta vissa samhällsintressen

"En upphandlande myndighet ska beakta klimatet vid offentlig upphandling. Myndigheten ska även beakta miljön, människors hälsa, djuromsorg samt sociala och arbetsrättsliga aspekter när det är relevant med hänsyn till upphandlingens syfte." (Ds 2021:31)

Risker i leveranskedjan av medicinteknik

- ▶ Otillräcklig levnadsstandard
- ▶ Liv och hälsa
- ▶ Frihet och säkerhet
- ▶ Tvångsarbete
- ▶ Barnarbete
- ▶ Bristande arbetsvillkor
- ▶ Klimatpåverkan
- ▶ Mark- och grundvattenföroreningar
- ▶ Korruptionsrisker

Identifiera hållbarhetsrisker i leveranskedjan

För att vid upphandling underlätta för dig att identifiera hållbarhetsrisker i leveranskedjan inom ett antal produktområden, som är så kallade "högriskprodukter", erbjuder vi den här tjänsten. Välj det produktområde eller produktgrupp som din upphandling rör för att få information om aktuella risker. Du kan även få tips på hur du kan hantera riskerna.

Textil och skor

Skor
Textil

Fordon och transporter

Fordon och reservdelar
Däck

Hållbarhetskriterier

- ▶ Mer än 900 krav som kan användas vid offentlig upphandling
- ▶ Miljökrav och sociala krav
- ▶ Frivilliga att använda
- ▶ Finns på 3 nivåer

Hitta hållbarhetskriterier

I vår kriterietjänst hittar du hållbarhetskriterier för inköp med fokus på miljömässig och social hållbarhet. Dessa kriterier kan du använda i utformningen av en upphandling. Att ställa krav på hållbarhet i upphandling kan bidra till att nå flera samhälleliga mål inom miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet.

Sök kriterier

Målområde

Agenda 2030

Kategori

+ IT och telekom

+ Livsmedel och måltidstjänster

+ Bygg och fastighet

+ Sjukvård och omsorg

+ Städ och kemikalier

+ Giftfri förskola

+ Fordon och transport

+ Arbetsrättliga villkor

<https://www.upphandlingsmyndigheten.se/kriterier/>

Kommissionens förslag om nytt direktiv om tillbörlig aktsamhet i fråga om hållbarhet

Vilka företag omfattas av reglerna?

- ▶ **Grupp 1:** Alla företag i EU med fler än 500 anställda och en nettoomsättning på mer än 150 miljoner euro globalt.
- ▶ **Grupp 2:** Företag inom identifierade sektorer med stor miljöpåverkan som har fler än 250 anställda och en nettoomsättning på minst 40 miljoner euro. För dessa företag kommer reglerna att börja gälla två år senare än för grupp 1.

Hur långt sträcker sig ansvaret?

- ▶ Företagens skyldigheter avseende faktisk och potentiell negativ inverkan på mänskliga rättigheter och miljö gäller inte bara den egna verksamheten och dotterbolag, utan även verksamhet i företagens värdekedja där företaget har en "etablerad affärsrelation".
 - ▶ Vilka relationer som omfattas av det sistnämnda är något företagen måste utvärdera i vart fall årligen.
 - ▶ För bedömningen av vad som anses utgöra negativ inverkan på mänskliga rättigheter respektive miljö hänvisas till internationella konventioner på respektive område.

Vilka krav uppställs?

- ▶ För att uppfylla skyldigheten att visa tillbörlig aktsamhet ska företagen bland annat vidta följande åtgärder:
 - ▶ Integrera tillbörlig aktsamhet i dess styrning
 - ▶ Identifiera faktiska eller potentiella negativa konsekvenser
 - ▶ Förebygga eller lindra potentiella konsekvenser
 - ▶ Sätta stopp för, eller minimera, faktiska konsekvenser.
 - ▶ Inrätta eller upprätthålla ett klagomålsförfarande.
 - ▶ Övervaka, utvärdera och utveckla företagets åtgärder för tillbörlig aktsamhet samt offentliggöra information om tillbörlig aktsamhet.

Nya reviderade kontraktsvillkor för hållbara leveranskedjor

Inriktning på revideringen

- ▶ Tydlighet!
- ▶ Närma oss skrivningarna i riktlinjerna som ligger i linje med kommande EU-lagstiftning
- ▶ Utveckla sakfrågorna
- ▶ Eventuella tillägg
 - ▶ Särskilt sårbara grupper, nolltolerans mot attacker på människorättsförsvarare, spårbarhetskrav och gottgörelse
 - ▶ Tillägg för konfliktmineraler (text som kan användas där det är relevant)
- ▶ Uppföljning och sanktionsmöjligheter

Åtagandena – bilaga 1

- ▶ Leverantören ska fullgöra kontraktet i enlighet med åtagandena i bilaga 1 avseende mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, **miljön** och **affärsetik** (hållbara leveranskedjor).
 - ▶ Förtydligande om vad i konventionstexterna som leverantören skall uppfylla.
 - ▶ Miljön: klimatfrågan, mänskliga rättigheter och miljö, miljöpåverkan
 - ▶ Affärsetik: korruption, skatt, konkurrenshämmande beteende
 - ▶ Nolltoleransavvikelser: tvångsarbete, barnarbete, allvarlig miljöskada, storskalig korruption och attacker på miljö- och människorättsförsvare.

2. Hur leverantören säkerställer efterlevnaden

- ▶ Leverantören ska ha en process för tillbörlig aktsamhet för att identifiera, förhindra, begränsa och redogöra för hur den hanterar faktisk och potentiell negativ påverkan.
- ▶ Detta omfattar:
 - ▶ Integrera åtagandena i policyer och ledningssystem
 - ▶ Identifiera och bedöma negativ påverkan
 - ▶ Förhindra och begränsa negativ påverkan
 - ▶ Följa upp åtgärderna
 - ▶ Klagomålsmekanism
 - ▶ Gottgörelse

Uppföljning och hantering av avvikelser

- ▶ 3. Rapporteringsskyldighet (nolltoleransavvikelser) - NY
- ▶ 4. Uppföljning
 - ▶ Egenrapportering
 - ▶ Spårbarhet i leveranskedjan – NY
 - ▶ Revision – UM har rätt att publicera revisionsrapporter NY
 - ▶ Dialog – NY
- ▶ 5. Hantering av avvikelser
 - ▶ Rättelse, vite, avropsstopp (vid ramavtal), uppsägning
 - ▶ Vid nolltoleransavvikelser har UM rätt att säga upp kontraktet (nolltoleransavvikelser definieras som tvångsarbete, barnarbete, allvarlig miljöskada, storskalig korruption och attacker på miljö- och människorättsförsvarare) - NY

Tack!

Mer inspiration och vägledning hittar du på vår webbplats

upphandlingsmyndigheten.se

Frågeservice

Telefon, måndag – torsdag kl. 9-12
Frågeportalen, dygnet runt

@uhmynd

Upphandlingsmyndigheten

@upphandlingsmyndigheten

Upphandlingsmyndigheten

